

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XVII > Dobro wynikające ze wspólnej pracy

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Praca jest podstawowym rodzajem ludzkiej działalności, w efekcie której człowiek tworzy, lub przekształca własne środowisko, warunki życia, kulturę czy wreszcie siebie samego. Najczęściej pracę utożsamia się z jej społecznym wymiarem. Wychowanie przez pracę i do pracy winno opierać się na włączaniu dzieci i młodzieży od najmłodszych lat w powszechny, społeczny proces pracy, tak by w przyszłości umiał współdziałać, mając szansę na dobre i godne życie.

Pierwszym środowiskiem, w którym dziecko powinno się uczyć pracy, powinna być rodzina. Ten aspekt pracy ma wymiar aktywizujący jednostkę do kształtowania twórczego stosunku do otaczającego świata i siebie. Dziecko powinno aktywnie uczestniczyć w życiu rodzinnym, podejmując różnego rodzaju prace - samodzielne ubieranie się, wykonywanie czynności higienicznych, wspólne gotowanie, pieczenie, sprząatanie, wycieranie kurzu, odkurzanie i mycie podłogi - naśladować w tym dorosłych. Niestety obecnie coraz częściej zdarza się, że dziecko nie uczestniczy bezpośrednio w pracach domowych. Te obowiązki bowiem wykonuje osoba zatrudniona przez rodziców lub dziecko jest zwalniane, albo wyręczane przez dorosłych z powodu nadopiekuńczości, pośpiechu czy braku czasu.

Jeśli w rodzinie zanika tradycja wspólnej pracy, nie kultywuje się tej wartości to miejscem, w którym dziecko mogłoby się tego nauczyć jest szkoła, pod warunkiem, że nauczyciel stworzy uczniom odpowiednie warunki.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. A. Mickiewicz, *Pan Tadeusz* (fragmenty), w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa 2018, 167.

Wstęp

„Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza to piękny poemat o Polsce, w którym autor wyraził swoją tęsknotę za ojczyzną. Opisuje w nim barwnie i rozlegle życie polskiej szlachty. Jednym z takich opisów jest słynny opis grzybobrania. W poniżej prezentowanym fragmencie widzimy bezpośrednie przygotowania poprzedzające grzybobranie. Wszyscy obecni w Soplicowie, od razu po śniadaniu, ruszają by się przebrać w odpowiednie stroje, a następnie każdy rusza, według przydzielonych z góry ról do swojego zadania. Jak widzimy w opisie nawet określone jest kto

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XVII > Dobro wynikające ze wspólnej pracy

zbiera, które grzyby.

Opisany w „Panu Tadeuszu” Dwór w Soplicowie jest przykładem gospodarstwa kultywującego tradycję. Sędzia - to dobry gospodarz, prawdziwy patriota, podtrzymuje staropolskie zwyczaje i obyczaje. Jednym ze szlacheckich obyczajów na dworze Sopliców jest grzybobranie. We fragmencie opisującym grzybobranie możemy również dostrzec dobro i radość płynące ze wspólnej pracy.

Cytat

„[...] z hucznego śniadania

Wyszli na uroczysty obrzęd grzybobrania,

Jako ludzie rozsądni, umieją miarkować

Mowy i ruchy swoje, aby je stosować

W każdej okoliczności do miejsca i czasu.

Dlatego, nim ruszyli za Sędzią do lasu,

Wzięli postawy tudzież ubiory odmienne:

Służące do przechadzki opończe płócienne,

Którymi osłaniają o wierzchu kontusze,

A na głowy słomiane wdziali kapelusze.

Stąd biali wyglądają jak czyścicowe dusze. [...]”.

Podsumowanie

W polskiej rzeczywistości zwyczaj zbierania grzybów jest nadal obecny. Rodzice mogą zachęcić swoje dzieci, jeśli w tradycjach rodzinnych jest obecny zwyczaj grzybobrania, do wspólnej wyprawy do lasu. Można zabrać ze sobą leksykon grzybów i wspólnie poznawać różne gatunki. Po powrocie wszyscy mogą się zająć pracą oczyszczania grzybów, suszenia czy marynowania. Dzieci w ten sposób uczą się nie tylko rozpoznawać grzyby, ale także uczą się orientacji w terenie, poznają zasady bezpiecznego penetrowania runa leśnego: jak się ubrać, jak się poruszać. W końcu cała rodzina oddaje się wspólnej pracy, odnajdując w niej radość i zadowolenie. Podobną inicjatywę można zorganizować w klasie, oczywiście wszystko powinno się odbywać z zachowaniem zasad bezpieczeństwa dzieci, jak również przyrody. Najlepiej poprosić o pomoc znajomego leśnika lub wytrawnego grzybiarza.